

2004. g., vol. 428, 851–854) nisu objavila što se događa u vrhovima sekvoja (*Sequoia sempervirens*), najviših stabala u vlažnim umjerenim područjima Kalifornije. Tu i danas raste najviše stablo na svijetu, visoko 113 m. Izuzetan rast sekvoja po mišljenju autora je konkurencija u borbi za svjetlo. Stablina ne nedostaje ništa, ali jedini način da prežive je da rastu što više od svojih susjeda, no, ipak se u određenom trenutku zaustavljaju: zašto?

Rezultati istraživanja pokazali su da unatoč obilju vode u tim uvjetima, glavno ograničenje rasta u visinu je opskrba vodom vrha stabla. Mehanizmi najviših listova stabla su kompleksni i nije ih lako shvatiti. Dovoljno je zamisliti da je potrebno 24 dana da voda koju je apsorbirao korijen dođe do vrha stabla. Činjenica je da najviši dijelovi stabla primaju premalo vode inicirajući cijelu seriju fizioloških mehanizama (zatvaranje puči, formiranje malih i gustih listova) koji reduciraju fotosintezu i zatim mogućnosti daljnjeg rasta.

Istraživanja se zaključuju s hipotezom da maksimalna visina stabala može biti malo viša od postojeće (113 m) tj. 122 do 130 m, kako je to zabilježeno u prošlosti, ali ne i dokazano. Kako takva stabla žive više od

2000. g. i rastu još uvijek prosječno 25 cm na godinu, našim unucima ostaje da dokažu vrijednost tih pretpostavki, zaključuje autor.

U prilogu ovog članka nalazi se intervju s profesorom Federicom Magnani, ekspertom za hidrauliku stabala (sveučilište Bologna), koji u vezi gornjeg članka daje sljedeće objašnjenje:

“Nije dosta da postoje neki resursi, kako se to često događa, ali ih je teško transportirati tamo gdje treba. Od korijena do lišća, kroz snopove mikroskopskih cijevi provodnica vode, stablo koristeći veliku koheziju koja vlada među česticama molekula vode, vuče pravi lanac vode dugačak koliko je dugačko stablo. Što je stablo više, više snage treba lišću da povuče vodu iz korijena i zemlje. Zamislimo kolika treba snaga za povlačenje lanca dugog 100 m. Osim toga treba dodati veliki otpor koji svladava voda u svom kretanju kroz provodni sustav stabla. Usporedbe radi, pokušajte usisati vodu kroz cijev dugu 3 m. Iz tih razloga lišće vrhova zelenih divova mora maksimalno ograničiti potrošnju vode, a bez vode nema životnih procesa ni daljnjeg rasta”.

Frane Grospić

IZ HRVATSKOGA ŠUMARSKOG DRUŠTVA

SASTANAK GENERACIJE ŠUMARA UPISANIH 1947. GODINE

Dana 11. listopada 2004. godine održan je u Hrvatskome šumarskom društvu susret šumara upisanih 1947. godine. Te poslijeratne godine bio je velik priliv na Šumarski odjel Poljoprivredo-šumarskoga fakulteta u Zagrebu. Tada još nisu bili osnovani šumarski fakulteti i Ljubljani, Sarajevu i Skoplju, postojao je samo Zemunski, pa su svi zainteresirani za šumarstvo iz Slovenije, Bosne i Hercegovine i Makedonije odlazili na studij u Zagreb ili Zemun. Te godine upisalo se na biološki i tehnički smjer oko 180 kandidata. Podjela u smjerove započela je 1946. g. i bila je to prva podjela studija na šumare i prerađivače drva, koja je do danas prerasla u Šumarski i Drvno tehnološki odjel Šumarskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Generacija upisanih 1947. Slijeva na desno u prvom redu sjede: Prpić, Merčun-Fajdiga, drugi red sjede: Keča, Leko, Tomičić, Bevanda, Vincetić, Tomašević, Husnjak, Furlan-Uidl, Ajbek, Šarić-Vujasinović, Vincetić-Ivančić, treći red stoje: Krnjak, Biladžić, Cvitić, Petrić, Sabadi, Galović, Pojbić, Župan, Pupačić, Mihelčić, Glezinger, Špečić.

Od 180 upisanih, apsolviralo je 120 studenata, isto toliko i diplomiralo. Prvi sastanak upisanih 1947. održan je 1968. godine, na dan sprovoda preminuloga akademika prof. dr. Milana Anića, na kojemu svi nazočimo. Poslije toga susreti generacije redovito su održavani svakih 10 godina, a kako je vrijeme odmicalo, "generacija 47" se biološki prorijeđivala, susreti su postali sve češći. Na ovome susretu zabilježili smo 57 godina od upisa na fakultet.

S obzirom na promjene koje su se zbile u našem životnom prostoru, na naše sastanke praktički više ne dolaze kolege iz BiH, Crne Gore i Makedonije. Sastajemo se samo mi Hrvati i Slovenci, dakako oni kojima zdravstveno stanje dozvoljava putovanje i dolazak u Zagreb.

Na ovaj sastanak odazvali su se: **Ajbek Dragutin, Bevanda Pero, Bilandžić Ante, Cvitić Marko, Furlan-Uidl Nada, Galović Slobodan, Glesinger Vladimir, Husnjak Vladimir, Keča Milan, Krnjak Tomislav, Leko Stanko, Merčun-Fajdiga Dagmar, Mihelčić Bogomir, Milković Ivan, Pauluša Drago, Petrić**

Borislav, Pojbić Ladislav, Prpić Branimir, Pupačić Vojislav, Sabadi Rudolf, Šarić-Vujasinović Božena, Špečić Branko, Tomašević Josip, Tomičić Božidar, Vincetić-Ivančić Vera, Vincetić Josip i Župan Josip. Bilo je dakle 27 nazočnih.

Susret je protekao u evociranju uspomena iz studentskih dana, sjećanju na radni vijek u prepričavanju životnih sudbina pojedinaca i njihovih obitelji, u Verinoj poeziji koja, kako to samo ona zna, govori o aktualnom susretu koji nas sve veseli i vraća u neko vrijeme kada je sve zapravo bilo lijepo.

Zbog nedolaska ispričali su se Cafnik Franc iz Maribora i Rapačić Živko iz Sarajeva. Susret su organizirali Vera Vincetić-Ivančić, Božidar Tomičić i Branimir Prpić.

Dogovoreno je da sljedeći susret bude što prije, a najkasnije na 60-tu godišnjicu upisa na Fakultet 2007.

Branimir Prpić

POSLIJE 55 GODINA!

Sastanak studenata šumarstva, generacija 1949. god.

Na prijedlog Inicijativnog odbora za obilježavanje 55-te obljetnice upisa na Šumarski fakultet u Zagrebu, održan je sastanak dana 17. 11. 2004. po sljedećem programu:

- Sastanak sudionika u HŠD-u u 12 sati
- Svečani ručak u restoranu "Zagorac" u 14. sati.

Nakon srdačnog pozdrava i prozivke, minutom šutnje odali smo poštu preminulim profesorima i kolegama.

S puno emocija sjetili smo se onih koji nisu među nama, koji nisu mogli biti prisutni radi bolesti, koji su se ispričali, onih za koje se nezna gdje su, jer je posljednji rat prekinuo mnoge međusobne veze i druženja.

Sudionike je zatim pozdravio tajnik HŠD-a Hranislav Jakovac. Upoznao nas je s radom HŠD-a, posebno o angažiranju Društva, zatim o restrukturiranju Hrvatskih šuma, donošenju Zakona o šumama te osnivanju Gospodarske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije. Izlaganje tajnika pažljivo smo saslušali, jer je naš trajni interes stanje i uspjesi naše struke.

Generacija 1949. godine, imala je 77 studenata upisanih u prvu godinu, dok je 54 apsolviralo u 1953. godini, sa svim promjena tijekom studija. Od upisanih, 23 studenata su bili iz Slovenije, BiH i Crne Gore, jer tada kod njih nije bilo Šumarskih fakulteta.

Na fotografiji:

Stoje: Valentin Žinić, Zvonimir Kalafadžić, Živko Petković. Sjede: Ivo Kalodera, Adam Pavlović, Mirjana Popović, Josip Šamfel, Ivo Žgela.

Pozive za ovu proslavu nismo mogli poslati za kolege izvan Hrvatske, jer nismo znali privatne adrese.

Od ostala 54 studenta iz Hrvatske – nažalost 25 su pokojni. Poslali smo obavijesti za 20, dok za ostalih 9 nismo imali privatnih adresa. Imali smo adrese za sve s radnih mjesta, ali s obzirom da smo svi u mirovini, bilo je teško uspostaviti kontakt. Iako smo gotovo sa svima kojima smo poslali pozive razgovarali i dobili obećanja da će doći, petorica su se ispričala radi bolesti, a ostali se nisu pojavili, tako da nas je bilo osam prisutnih na sastanku.

Ovo je bio treći susret naše generacije. Prvi je održan 9. 11. 1974. godine, u povodu 25-te obljetnice, a

drugi 3. 11. 1989. godine, kada smo obilježili 40-tu obljetnicu.

Poslije sastanka u HŠD-u, druženje smo nastavili u restoranu “Zagorac” gdje smo imali zajednički ručak. Uz odlično jelo i piće evocirali smo sjećanja na studentske dane, na dane provedene u radnom odnosu te na međusobne privatne susrete.

Zadržali smo se do kasnih večernjih sati i dogovorili, da ubuduće sastanak bude svake godine u mjesecu studenom, jer ... vrijeme brzo prolazi.

Adam Pavlović

ZAPISNIK

8. SJEDNICE UPRAVNOG ODBORA HŠD-a održane 16. prosinca 2004. god. u Zagrebu

Nazočni: Robert Abramović, dipl. ing., mr. sc. Vladimir Bogati, Davor Butorac, dipl. ing., mr. sc. Josip Dundović, Damir Jelić, dipl. ing. (umjesto Ivana Duvnjaka, dipl. ing.), dr. sc. Joso Gračan, prof. dr. sc. Ivica Grbac, Ilija Gregorović, dipl. ing., Dubravko Hodak, dipl. ing., mr. sc. Krunoslav Indir, Herbert Krauthacker, dipl. ing., Ivan Matasin, dipl. ing., Akademik Slavko Matić, mr. sc. Ivan Pentek, Darinka Žuna, dipl. ing. (umjesto Zvonka Rožića, dipl. ing.), Dalibor Tomljanović, dipl. ing., dr. sc. Vlado Topić, Oliver Vlajnić, dipl. ing., Josip Knepr, dipl. ing., član NO, Hranišlav Jakovac, dipl. ing., tajnik HŠD-a i Vlatka Antičić.

Otsutni, ispričani: Ivan Đukić, dipl. ing., Dražen Husak, dipl. ing., Boris Miler, dipl. ing., prof. dr. sc. Branimir Prpić, Berislav Vinaj, dipl. ing., prof. dr. sc. Joso Vukelić, Ivan Tarnaj, dipl. ing., predsjednik NO i Đurđica List, dipl. ing. članica NO.

Nakon što je predsjednik HŠD-a Akademik S. Matić pozdravio sve nazočne i zahvalio im se i ovoga puta na primjerenom odazivu, usvojen je ovaj

Dnevni red:

1. Ovjerovljenje Zapisnika 7. sjednice UO HŠD-a.
2. Obavijesti.
3. Aktualna problematika.
4. Kratko izvješće o financijskom poslovanju HŠD-a za 11 mjeseci o. g.
5. Imenovanje Povjerenstva za redoviti popis imovine i obveza na dan 31. 12. 2004. god.
6. Prijedlog i usvajanje Programa rada HŠD-a za 2005. god.
7. Prijedlog i usvajanje Nacrta financijskog plana HŠD-a za 2005. god.

8. Izbor predsjednika, podpredsjednika i tajnika sekcije HŠD-a Pro Silva Croatia.

9. Razno.

Ad 1. Zapisnik 7. sjednice UO HŠD-a usvojen je jednoglasno bez primjedbi.

Ad 2. Tajnik HŠD-a H. Jakovac kratko je obavijestio o značajnim događanjima i aktivnostima HŠD-a između dvije sjednice UO.

a) HŠD je 2. studenoga 2004. god. uputilo Hrvatskom saboru, Predsjedniku i članovima odbora za poljoprivredu i šumarstvo, Mišljenje o Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama, s konačnim prijedlogom Zakona. U dopisu smo naznačili kako smo još Vladi RH i resornom Ministarstvu u prošlom sazivu, uz obrazloženje, iskazali nesuglasnost s dijelom Izmjena i dopuna Pravilnika o uređivanju šuma, i u tome imali suglasnost stručnog dijela tadašnje oporbe. No, promjenom vlasti, glede odnosnih “Izmjena” ništa nije promijenjeno, ista stvar sada se predlaže Hrvatskom Saboru na usvajanje u spomenutom Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama. O ovome je raspravljano u lipnju 2004. god. i na 108. redovitoj skupštini HŠD-a, gdje je zauzet istovjetan stav, te na temelju te rasprave i zaključaka smatramo neophodnim brisati članak 4. konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama ZOŠ-a. Ovaj dopis upućen je i na znanje Vladi RH, Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvu kulture – Zavodu za zaštitu prirode, čelnicima parlamentarnih stranaka Hrvatskoga sabora i Hrvatskim šumama d.o.o. Podpredsjednik J. Dundović i tajnik HŠD-a H. Jakovac nazočili su sjednici Saborskog odbora za poljoprivredu i šumarstvo, gdje su iznesli stav